

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Adam Bodnar

IV.7022.35.2016.MK

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZSS.422.3.2017.AT

Warszawa, [1 lutego 2017 r.]

**Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny**

Podczas 3. posiedzenia Zespołu do Spraw Alimentów – wspólnej inicjatywy Rzecznika Praw Dziecka i Rzecznika Praw Obywatelskich na rzecz wypracowania mechanizmów systemowych pozwalających na poprawę sytuacji osób małoletnich uprawnionych do alimentów – przedstawiciele Krajowej Rady Komorniczej zaproponowali utworzenie centralnego rejestru uporczywych dłużników alimentacyjnych (RUDA), celem zwiększenia efektywności egzekucji świadczeń alimentacyjnych.

Od wielu lat ścigalność należności alimentacyjnych kształtuje się na niskim poziomie (około 20%). Wychodząc naprzeciw potrzebie zwiększenia skuteczności postępowania egzekucyjnego, wprowadzenie ww. rejestru stanowiłoby ważny element składający się na system pomocy państwa w zakresie zabezpieczenia interesów osób uprawnionych do alimentów.

W ocenie Rzeczników jeden powszechnie znany i społecznie rozpoznawalny rejestr pozwoli na poprawę skuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych, będzie także pełnił funkcję prewencyjną. W przypadku stwierdzenia bezskuteczności egzekucji, w rejestrze

26 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

umieszczone zostaną dane dotyczące osób, na których ciąży obowiązek alimentacyjny na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd.

Zakres zamieszczonych informacji będzie zasilany danymi pochodzącymi z rejestru dłużników niewypłacalnych, informacjami ujawnionymi w biurach informacji gospodarczej, jak również informacjami od wszystkich komorników sądowych, przekazywanych do rejestru automatycznie z aplikacji Komornik SQL-VAT lub Kancelaria Komornika-VAT albo poprzez portal internetowy.

Bieżąca aktualizacja danych o dłużnikach poprzez zautomatyzowanie ich wysyłania i pobierania w aplikacjach Komornik SQL-VAT i Kancelaria Komornika-VAT umożliwi przyspieszenie egzekucji, od której niejednokrotnie zależy jej skuteczność.

Podnieść należy, że obowiązujące prawo przewiduje już pewne instrumenty służące zabezpieczeniu wierzyciela. I tak, art. 8a ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 169, ze zm.) umożliwia organowi właściwemu wierzyciela przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, jeżeli zaległości alimentacyjne wynoszą ponad 6 miesięcy. Zobowiązania te wynikają z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ww. ustawy.

Równocześnie art. 1086 § 4 Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.) i art. 55 ustawy z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 687, ze zm.) umożliwiają wpisanie dłużników alimentacyjnych, na wniosek komornika działającego z urzędu, do rejestru dłużników niewypłacalnych w Krajowym Rejestrze Sądowym, jeżeli zaległości alimentacyjne wynoszą ponad 6 miesięcy. Do przedmiotowego rejestru wpisuje się również z urzędu dłużników alimentacyjnych, którzy zostali zobowiązani do wyjawienia majątku (art. 55 pkt 3 i 5 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym). Wpis do Krajowego Rejestru Sądowego jest dokonywany niezależnie od tego, czy dłużnik został ujawniony w biurze informacji gospodarczej.

Podkreślić należy, że zarówno Rejestr Dłużników Niewypłacalnych, jak również Biura Informacji Gospodarczej, pełnią funkcję ewidencyjną i informacyjną, zostały one powołane przede wszystkim w celu poprawy bezpieczeństwa obrotu gospodarczego oraz ułatwienia oceny ryzyka kontraktowania, poprzez ujawnianie dłużników niezastępujących na zaufanie.

Proponowany centralny rejestr uporczywych dłużników alimentacyjnych (RUDA) stanowić będzie uzupełnienie obowiązujących rozwiązań i przyczyni się do zwiększenia

odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji. Dla wierzycieli alimentacyjnych stanowić będzie realne i skuteczne wsparcie w odzyskiwaniu wierzytelności.

W Polsce około miliona dzieci nie otrzymuje alimentów od osób zobowiązanych do alimentacji. Zdaniem Rzeczników konieczne jest podjęcie wszelkich możliwych działań, które dadzą szansę na zwiększenie ściągальności zobowiązań alimentacyjnych i pełniejsze zabezpieczenie praw dziecka w tym obszarze. Proponowane rozwiązanie stanowiłoby uzupełnienie zaproponowanych przez Pana Ministra zmian w prawie karnym w postaci nowelizacji art. 209 k.k.

W związku z powyższym, mając na względzie potrzebę zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa socjalnego, zwracamy się z prośbą do Pana Ministra o analizę przedstawionego zagadnienia i rozważenie możliwości podjęcia stosownej inicjatywy legislacyjnej, zmierzającej do wprowadzenia do porządku prawnego rejestru uporczywych dłużników alimentacyjnych.

(-) [*Adam Bodnar*]

(-) [*Marek Michalak*]